www.russellbedford.pl

RB MAGAZINE

lipiec 7/2015

Nie daj się zrobić w słupa - MF ostrzega ale czy pomaga?

Polska działalność hazardowa również dla spółek europejskich

Zweryfikowane kryteria dochodowe

Zmiany w procedurze sądowo-administracyjnej

ISSN2392-3167

Russell Bedford

fedaQ®

Zadbaj o bezpieczeństwo swojej firmy

Pakiet fedaQ®
OCHRONA PODATKOWA

Pakiet fedaQ®
OCHRONA PRAWNA

Pakiet fedaQ®
OCHRONA ZUS

Pakiet fedaQ®
OCHRONA CENY TRANSFEROWE

Pakiet fedaQ®
OCHRONA KARNA SKARBOWA

Pakiet fedaQ®
OCHRONA CZŁONKÓW ZARZĄDU

Co oferują pakiety fedaQ?

Pakiety ochrony fedaQ to innowacyjny produkt, obejmujący pakiet usług zapewniających ochronę interesów firmy w zakresie szeroko rozumianych sporów prawno-podatkowych. Pozwalają one na całkowite przeniesienie odpowiedzialności w zakresie obsługi prawno-podatkowej w wybranym zakresie i wariancie pakietu.

- Kompleksowa ochrona 24/7
- Wyjątkowa stabilność świadczonych usług
- Wsparcie podatkowe i prawne
- Ponad 3.800 certyfikowanych specjalistów na całym świecie
- 290 biur w 102 krajach, 4 lokalne biura w Polsce

+48 ***22 276 61 80***

*www.***fedaq.com**

Partner merytoryczny

Russell Bedford

www.russellbedford.pl

Spis treści

O NAS

Russell Bedford wśród największych firm doradczych na świecie 3

Szybki wzrost usług szkoleniowych Russell Bedford 3

TEMAT NUMERU

Nie daj się zrobić w słupa - MF ostrzega ale czy pomaga? 4

PODATKI

Integracja wolna od opodatkowania 6

Polska działalność hazardowa również dla spółek europejskich 8

Ułatwienia dla podatników dzięki ustawie o administracji podatkowej 10

Zostań kobietą sukcesu!..... 11

Odszkodowanie od Skarbu Państwa z tytułu odpowiedzialności za błąd fiskusa podlega opodatkowaniu? 12

Zweryfikowane kryteria dochodowe 15

Opodatkowanie PCC przejęcia długu związanego z darowizną przedsiębiorstwa 16

Ochrona podatkowa w pakiecie fedaQ 17

PRAWO

Zmiany w procedurze sądowo-administracyjnej 18

Zapłata ceny za wylicytowaną nieruchomość po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu 20

NUMER 8/2015

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji. Opublikowany luty 2015.

Szanowni Państwo

We wrześniu oddajemy do Państwa dyspozycji kolejny numer naszego magazynu. Chcemy Państwu bardzo podziękować, ponieważ z miesiąca na miesiąc nasze czasopismo cieszy się coraz większą popularnością z Państwa strony. Dziękujemy serdecznie i obiecujemy zrobić wszystko, aby prezentowane przez nas zagadnienia były jak najciekawsze.

Według najnowszego rankingu Accountancy Age zajęliśmy 16 miejsce! Takie informacje są dla nas zawsze bardzo budujące, bo świadczą o Państwa zaufaniu do nas.

Głównym tematem numeru jest artykuł Leszka Dudkiewicza, który opowiada o kampanii informacyjnej Ministerstwa Finansów, mającej na celu uchronienie młodych ludzi przed tzw. karuzelą podatkową. Akcja ministerstwa nazywa się „Nie daj się zrobić w słupa".

W tym miesiącu stawiamy na podatki. Nasz zespół podatkowy stara się na bieżąco opisywać zagadnienia istotne dla Państwa. We wrześniowym numerze polecamy tekst Jacka Kalinowskiego, dotyczy on tematu opodatkowania nieodpłatnych świadczeń pracowniczych, które wciąż budzą kontrowersje. Dr Andrzej Dmowski porusza wątek opodatkowania odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu odpowiedzialności za błąd fiskusa.

W dziale prawnym znajdziemy dwa artykuły. Pierwszy dotyczy zmian w procedurze sądowo-administracyjnej. Natomiast Izabela Pruszyńska omawia sytuację, w której wylicytowaliśmy nieruchomość , jednak uchylamy się od wypełnienia warunków licytacji. Polecamy zapoznać się z artykułem, ponieważ skutki uchybienia są dość rygorystyczne!

Na koniec chcemy jeszcze wspomnieć, że Russell Bedford znalazło się wśród największych firm szkoleniowych pod względem przychodów według rankingu Book of Lists. Jest nam podwójnie miło, ponieważ nasza firma świadczy usługi szkoleniowe od niespełna roku! W tym miesiącu nasz dział marketingu i szkoleń rozpoczął współpracę z Magdaleną Malicką. Zapraszamy zatem Państwa na dwa szkolenia: „Szczęście jako sukces i spełnienie, czyli zmiana jest możliwa" oraz „Komunikacja bez ograniczeń, czyli porozumiewanie się jest możliwe". Polecamy!

Życzę przyjemnej lektury

Angelika Kozłowska

Angelika Kozłowska
Redaktor naczelna

SIERPIEŃ NR 08 (08) 2015

RB Magazine
ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl/pl/glowna/o-nas/rb-magazine

Wydawca

Redaktor Naczelna
Angelika Kozłowska
angelika.kozlowska@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

RUSSELL BEDFORD WŚRÓD NAJWIĘKSZYCH FIRM DORADCZYCH NA ŚWIECIE

Kolejny rok z rzędu Russell Bedford znalazło się wśród największych firm doradczo-konsultingowych na Świecie, zajmując 16 pozycję.

Ranking został stworzony przez organizację Accountancy Age, która rok rocznie przygotowuje takie zestawienie.

AccountancyAge 2015 top 20 networks

Rank	International organisation	Latest combined annual total income ($m)	Previous year's income ($m)	% change
1	Deloitte	34,200	32,400	5.6%
2	PwC	33,952	32,088	5.8%
3	EY	27,369	25,829	6.0%
4	KPMG	24,820	23,420	6.3%
5	BDO	7,021	6,453	9.0%
6	Grant Thornton	4,729	4,519	5.0%
7	RSM International	4,391	3,714	18.0%
8	Baker Tilly International	3,563	3,400	5.0%
9	Crowe Horwath International	3,436	3,168	8.0%
10	Nexia International	3,072	2,900	5.9%
11	Moore Stephens International	2,683	2,682	0.0%
12	PKF International	2,388	2,583	-5.4%
13	Kreston International	2,035	1,965	5.0%
14	HLB International	1,890	1,677	12.6%
15	UHY International	640	649	-1.5%
16	Russell Bedford International	390	383	2.6%
17	ECOVIS International	380	360	5.3%
18	TGS Global	184	172	7.0%
19	Reanda International	144	122	18.0%
20	IECnet/EPR	141	116	22.0%
		137,428	148,520	6.0%

DZIĘKUJEMY WSZYSTKIM KLIENTOM!

Szybki wzrost usług szkoleniowych Russell Bedford

Russell Bedford znalazło się wśród największych firm szkoleniowych

pod względem przychodów za rok 2014 według rankingu Book Of Lists.

Po niespełna roku od momentu rozpoczęcia świadczenia usług szkoleniowych, nasza kancelaria uplasowała się na 26 pozycji w wyżej wymienionych rankingu, tym bardziej jest nam niezmiernie miło.

Jednocześnie bardzo dziękujemy wszystkim naszym Klientom, za uczestnictwo w naszych szkolenia.

W kolejnych latach na pewno nie przestaniemy dzielić się naszą wiedzą i zapraszamy wszystkich na nasze warsztaty.

NIE DAJ SIĘ ZROBIĆ W SŁUPA - MF OSTRZEGA ALE CZY POMAGA?

MINISTERSTWO FINANSÓW WRAZ Z KONTROLĄ SKARBOWĄ OD 2014 ROKU PROWADZI KAMPANIĘ INFORMACYJNĄ „NIE DAJ SIĘ ZROBIĆ W SŁUPA". KAMPANIA ADRESOWANA JEST PRZEDE WSZYSTKIM DO MŁODYCH LUDZI PODEJMUJĄCYCH BĄDŹ MAJĄCYCH PODJĄĆ WKRÓTCE SWOJE PIERWSZE ZATRUDNIENIE. JEJ PODSTAWOWYM CELEM JEST UŚWIADOMIENIE ZAGROŻENIA JAKIE STANOWIĄ ZORGANIZOWANE GRUPY PRZESTĘPCZE, EDUKACJA MŁODYCH LUDZI W ZAKRESIE ROZPOZNAWANIA AKTYWNOŚCI PRZESTĘPCZEJ.

LESZEK DUTKIEWICZ

Dyrektor Biura w Katowicach. Od 2011 roku związany z Russell Bedford Poland. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych.

Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego.

Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z dedykowanej strony internetowej www.slupczyoszust.pl wynika, że organizatorzy kampanii stawiają sobie szczytny cel w postaci uchronienia młodych ludzi przed lekkomyślnym bardziej lub mniej świadomym zaangażowaniem się w działalność przestępczą u progu swej kariery zawodowej.

Autorzy wspomnianej strony internetowej, po wyjaśnieniu motywów swoich działań przystępują do zastraszania czytelnika sugerując, że jeżeli nie włączy rozumu to straci wolność, szacunek, byt swój i swojej rodziny, majątek, szansę na normalne życie oraz pracę. Następnie przedstawiono dwa szkolne przykłady typowych oszustw podatkowych, których ofiarą padł student ekonomii oraz przedsiębiorca prowadzący hurtownię sprzętu elektronicznego.

Pojawił się również krótki spot telewizyjny przedstawiający osobę pokrzywdzoną poszkodowaną w wyniku zaangażowania się w proceder „karuzeli podatkowej". **http://www.slupczyoszust.pl/index.php/materialy-edukacyjne/spot-telewizyjny**

Następnie następuje omówienie istoty problemu, czyli część portalu zatytułowana „Czym jest przestępstwo karuzelowe?" Składa się na nią kilka wypowiedzi rzeczników prasowych Urzędu Kontroli Skarbowej. Wypowiedzi te są rzeczowe i mają dość ogólny charakter.

Pozostała część portalu to aktualności, w których Ministerstwo Finansów informuje podatników jakie działania są podejmowane na rzecz walki z przestępczością zorganizowaną. A działania te, to:

- konkurs dla studentów na film o iluzjach podatkowych;

- wyrok WSA w Lublinie utrzymujący decyzję podatkową określającą zobowiązanie podatkowe w VAT polskiej spółce;
- zlikwidowanie nielegalnej krajalni tytoniu;

Są również informacje na temat organizowanych wykładów i konferencji, których jak wynika z treści portalu, odbywa się coraz więcej. Są to w większości wydarzenia na uczelniach, ale ciekawą inicjatywą są np. wykłady dla uczestników Studiów Trzeciego Wieku.

Trudno nie odnieść wrażenia, że od momentu rozpoczęcia akcji, której początkowym celem miała być ochrona łatwowiernych podatników przed zejściem na złą drogę przestępczości gospodarczej, jej obecny kształt jest nieco inny. Portal wykorzystywany jest przede wszystkim jako kanał informacyjny MF i Kontroli Skarbowej do publikacji newsów o bieżących czynnościach: zatrzymaniach, wyrokach sądowych utrzymujących w mocy decyzje wymiarowe itd.

Aktywność tego rodzaju należy ocenić pozytywnie, ponieważ upublicznianie informacji o skuteczności działań zwalczających przestępczość gospodarczą jest jak najbardziej uzasadnione – spełniać to może istotną rolę prewencyjną.

Pozostaje pytanie – na ile skuteczne okazały się działania w zakresie pierwotnych założeń – czy rzeczywiście odnotowano sukcesy na tym polu? Niestety brak jest narzędzi, które pozwoliłyby na wiarygodne zbadanie takich rzeczywistych skutków.

Omawiane działania w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną zwracają jednak uwagę na związany z tym nieco inny, ale poważny problem. Nie ulega wątpliwości, że aktywność Kontroli Skarbowej w ostatnich latach przybiera na intensywności. Na podstawie obserwacji prowadzonych przez naszych prawników postępowań podatkowych, kontrolnych i karno-skarbowych, osoby reprezentujące organy podatkowe są coraz lepiej przygotowane do swojej roli. Często już na etapie postępowania przygotowawczego w sprawie, kiedy udział obrońcy nie jest możliwy, prowadzone są bardzo szczegółowe przesłuchania. Problem polega na tym, że osoba występująca na tym etapie często jeszcze w charakterze świadka bez obrońcy może przekazać wiele informacji, które służą nie tylko ujawnieniu organizatorów przestępczego procederu, ale również (a czasem przede wszystkim) dostarczyć dowodów pozwalających na wydanie niekorzystnych dla niej decyzji.

Często dopiero po konsultacji z prawnikami osoba de facto pokrzywdzona jest informowana na czym polegają stawiane jej na dalszych etapach zarzuty i dopiero wtedy dowiaduje się jak przed nimi się bronić. Niestety, w tym momencie jest już za późno - ze złożonymi wcześniej zeznaniami i wyjaśnieniami trudno dyskutować na dalszych etapach postępowania.

Należy więc zadać pytanie, czy akcja „słup czy oszust" mająca na celu ochronę osób nieświadomie wplątanych w przestępstwa karuzelowe rzeczywiście spełnia swój cel, skoro w stosunku do takich osób wydawane są decyzje określające zobowiązania podatkowe i prowadzone są postępowania karno-skarbowe?

Niestety na portalu www.slupczyoszust.pl nie znajdziemy informacji w jaki sposób należy się zachować, kiedy dojdzie już do ujawnienia udziału „słupa" w zorganizowanej grupie przestępczej. Retoryka całej kampanii może prowadzić odbiorców do mało optymistycznego wniosku: „skoro dałem się wkręcić w karuzelę podatkową, oznacza to, że zostanę przestępcą". Jednocześnie autor portalu zachęca do kontaktu stwierdzeniem: „Jeśli masz uzasadnione obawy o udział w zorganizowanej grupie to niezwłocznie poinformuj służby kontroli skarbowej, pod adresem kontrola.skarbowa@mf.gov.pl lub organy ścigania".

Trzeba przyznać, że brzmi to bardziej jak zachęta do złożenia donosu na samego siebie niż zachęta do kontaktu dla osoby, która znalazła się w kłopotliwej sytuacji.

Będziemy w dalszym ciągu śledzić poczynania MF i Kontroli Skarbowej w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną, mając szczególnie na uwadze położenie osób, które mogą zostać faktycznymi pokrzywdzonymi tego rodzaju działalności przestępczej.

Integracja wolna od opodatkowania

TEMAT OPODATKOWANIA NIEODPŁATNYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH W POSTACI UCZESTNICTWA W IMPREZACH INTEGRACYJNYCH JEST TEMATEM STALE POWRACAJĄCYM W OKRESIE OSTATNICH LAT. SPOSÓB INTERPRETACJI PRZEPISÓW USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH (USTAWA PIT) CHARAKTERYZOWAŁ SIĘ SKRAJNĄ ODMIENNOŚCIĄ W RÓŻNYCH OKRESACH. OD STANOWISKA UZNAJĄCEGO WYDATKI PONIESIONE PRZEZ PRACODAWCĘ PRZEDSIĘBIORCĘ NA ORGANIZACJĘ IMPREZ INTEGRACYJNYCH JAKO KOSZT REPREZENTACJI I WYŁĄCZONE Z PODATKU PIT, POPRZEZ STANOWISKO SKRAJNIE ODMIENNE POZWALAJĄCE W CAŁOŚCI ZALICZYĆ WYDATKI PRZEDSIĘBIORCY DO KOSZTÓW UZYSKANIA PRZYCHODU Z JEDNOCZESNYM OPODATKOWANIEM PRZYCHODÓW UZYSKIWANYCH PRZEZ PRACOWNIKA W WYSOKOŚCI WARTOŚCI OTRZYMANYCH ŚWIADCZEŃ. AKTUALNY TON INTERPRETACJI SKŁADA SIĘ DO PRZYJĘCIA ZA SŁUSZNE STANOWISKA, IŻ PONIESIONE WYDATKI NA ORGANIZACJĘ IMPREZ INTEGRACYJNYCH STANOWIĄ DLA PRACODAWCY KOSZT UZYSKANIA PRZYCHODU Z JEDNOCZESNYM UZNANIEM ZA NIEPODLEGAJĄCĄ OPODATKOWANIU ŚWIADCZEŃ, Z KTÓRYCH PRACOWNICY KORZYSTAJĄ W TRAKCIE TAKIEJ IMPREZY.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy PIT, przychodami ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy są wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Przepisy ustawy PIT nie zawierają definicji nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy PIT. Rozumienie tego pojęcia zostało jednak wypracowane w judykaturze. Większym problemem, który organy interpretacyjne starały się rozwiązać przez wszystkie lata funkcjonowania kontrowersji jest zdefiniowanie sposobu określenia przychodu, gdy wielu pracowników w trakcie jednej imprezy korzysta z całkowicie różnych i bliżej niedoprecyzowanych korzyści.

Naczelny Sąd Administracyjny w podjętych w 2002 i 2006 uchwałach ustalił znaczenie tego terminu w oparciu o przepisy ustawy PIT. Zgodnie z treścią uzasadnienia do podjętych przez Naczelny Sąd Administracyjny uchwał, termin „nieodpłatne świadczenie" ma „szerszy zakres niż w prawie cywilnym, obejmuje bowiem wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu lub te wszystkie zdarzenia prawne i zdarzenia gospodarcze w działalności osób prawnych, których skutkiem jest nieodpłatne, tj. niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu przysporzenie majątku tej osobie, mające konkretny wymiar finansowy". Powyższe stanowisko

nie precyzowało jednak jakie szczegółowe kryteria powinny decydować o uznaniu nieodpłatnego świadczenia za element przedmiotu opodatkowania.

Wydaje się że dopiero szczegółowa interpretacja pojęcia „innych nieodpłatnych świadczeń" pracowników dokonana przez Trybunał Konstytucyjny (TK) w wyroku z dnia 8 lipca 2014 r. sygn. akt K 7/13 ustabilizowała podejście organów do interpetacji tego pojęcia, bowiem „zdaniem Trybunału, przeprowadzona powyżej analiza pozwala na określenie cech istotnych kategorii „innych nieodpłatnych świadczeń" jako przychodu w rozumieniu art. 12 ust. 1 i art. 11 ust. 1 u.p.d.o.f.

Zgodnie z treścią uzasadniania wyroku TK za przychód pracownika mogą być uznane świadczenia, które:

- zostały zrealizowane za zgodą pracownika (skorzystał z nich w pełni dobrowolnie),
- zostały zrealizowane w jego interesie (a nie w interesie pracodawcy) i przyniosły mu korzyść w postaci powiększenia aktywów lub uniknięcia wydatku, który musiałby ponieść,
- kreują korzyść, która jest wymierna i przypisana indywidualnemu pracownikowi (nie jest dostępna w sposób ogólny dla wszystkich podmiotów).

Kryterium wystąpienia po stronie pracownika przysporzenia majątkowego (korzyści) nie jest natomiast spełnione, gdy pracodawca proponuje pracownikom udział w spotkaniach integracyjnych, choćby organizowanych poza miejscem pracy. W tym przypadku, nawet jeśli pracownik uczestniczy w spotkaniu dobrowolnie, po jego stronie nie pojawia się korzyść, choćby w postaci zaoszczędzenia wydatku. Nie sposób bowiem zakładać, że gdyby nie „kursokonferencja" organizowana przez pracodawcę pracownik wydałby pieniądze na uczestnictwo w takim przedsięwzięciu. Za pozbawione racjonalności uznane zostało stanowisko organów podatkowych zgodnie z którym przychodem pracownika z umowy o pracę czy stosunku służbowego jest możliwość okazjonalnego uczestnictwa w obiedzie czy kolacji, a wartość zjedzonych przez niego potraw i wypitych napojów wyznacza podstawę opodatkowania.

W nowym otwarciu linii interpretacyjnej mimo bardzo szerokiego ujęcia w art. 12 ust. 1 ustawy PIT przychodów ze stosunku pracy - nie każde świadczenie spełnione przez pracodawcę na rzecz pracownika, bez ustalonej za nie zapłaty, jest świadczeniem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych (przykładem tego rodzaju świadczenia jest zaoferowanie pracownikowi przez pracodawcę udziału w spotkaniu integracyjnym lub wzięcie w nim udziału).

Gdy firmy organizują imprezy integracyjne dla swoich pracowników ponoszą wydatki głównie za noclegi, wyżywienie, transport oraz organizację (wydatki takie stanowią koszt uzyskania przychodu dla celów podatku CIT). W trakcie imprezy integracyjnej oprócz wspólnych zabaw prezentowane są wyniki działalności przedsiębiorstwa oraz plany na dalszy okres działalności. Udział pracowników w takiej imprezie integracyjnej nie prowadzi do powstania u nich przychodu z tytułu nieodpłatnego świadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy PIT, bowiem nie są spełnione kryteria, o których mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, brak jest bowiem możliwości konkretnego określenia korzyści danego pracownika która jest wymierna i przypisana tylko jemu (jest dostępna w sposób ogólny dla wszystkich podmiotów). U pracowników nie powstanie przychód do opodatkowania ponieważ nie jest możliwe zindywidualizowanie świadczenia.

JACEK KALINOWSKI

Dyrektor biura Russell Bedford w Poznaniu. Posiada doświadczenie zdobyte w działach podatkowych międzynarodowych firm doradczych m.in. w KPMG, PWC. W latach 1999-2008 pracował jako Kierownik ds. Podatków w dużym międzynarodowym koncernie z branży spożywczej odpowiadając za bieżące zarządzanie sprawami podatkowymi grupy polskich Spółek koncernu. Po 2008 r. związany był z siecią doradczą BDO pełniąc funkcję Tax Managera, oraz z kancelariami prawnymi wykonując funkcję Doradcy Podatkowego. Poza sprawami ogólnego prawa podatkowego, specjalizuje się w sprawach z zakresu podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług. Jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im A. Mickiewicza w Poznaniu. Autor wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

BOŻENA ZAWISZA

Konsultant podatkowy. Od początku 2013 roku związana z kancelarią Russell Bedford Poland (biuro Katowice). Specjalizuje się w prawie podatkowym, doradzając klientom w bieżących sprawach związanych przede wszystkim z podatkiem VAT oraz podatkami dochodowymi. Absolwent kierunku prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Oprócz wykształcenia prawniczego posiada wykształcenie w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem. Autorka artykułów o tematyce prawnopodatkowej.

Polska działalność hazardowa również dla spółek europejskich

DNIA 19 SIERPNIA 2015 R. OPUBLIKOWANO NOWELIZACJĘ USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH, KTÓRA WPROWADZA M.IN. MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI HAZARDOWEJ NA TERENIE POLSKI PRZEZ SPÓŁKI Z TERENU UE ORAZ ZAKAZ SUMOWANIA PODSTAW OPODATKOWANIA PODATKIEM OD GIER. ZMIANY WESZŁY W ŻYCIE 3 WRZEŚNIA 2015 R.

Najważniejsze modyfikacje ustawy o grach hazardowych zmierzają w kierunku ułatwienia prowadzenia w Polsce działalności podmiotom zagranicznym, posiadającym siedzibę na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA). Zmiany te są przejawem dostosowywania polskich przepisów do wymogów stawianych przez przepisy unijne, przede wszystkim w związku ze swobodami zagwarantowanymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zmiany dotyczące spółek europejskich

Zgodnie z nowelizacją, spółki akcyjne oraz spółki z o.o. mające siedziby na terenie jednego z krajów stron Europejskiego Obszaru Gospodarczego będą mogły prowadzić w Polsce działalność w zakresie określonych gier hazardowych za pośrednictwem utworzonego w Polsce oddziału albo ustanowionego przedstawiciela.

Przedstawicielem spółki europejskiej będzie mógł zostać przedsiębiorca prowadzący w Polsce działalność gospodarczą. Przedstawiciel będący osobą fizyczną powinien jednak spełnić wymóg zamieszkiwania w Polsce oraz posługiwania się językiem polskim, natomiast przedstawiciel będący

osobą prawną, powinien posiada siedzibę w Polsce oraz przynajmniej jednego polskojęzycznego członka zarządu.

Warto zaznaczyć, iż dotychczas przepisy ustawy pozwalały na prowadzenie działalności w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gier na automatach, gry bingo pieniężne, zakładów wzajemnych oraz loterii audiotekstowych w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ale wyłącznie posiadającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej.

Zmiany dotyczące spółek krajowych

W nowelizacji znalazły się także przepisy, które znacznie ułatwiają prowadzenie działalności krajowym spółkom z sektora hazardowego. Należy zwrócić uwagę przede wszystkim na regulacje, które zastępują dotychczasowe, krytykowane przepisy prawa hazardowego.

Zmiany dotyczą obowiązujących dotychczas art. 52 oraz art. 53 ustawy, przewidujących obowiązek uzyskania uprzedniej zgody Ministra Finansów na wszelkie zmiany w strukturze kapitału zakładowego i w składzie zarządu podmiotu, który występuje o udzielenie koncesji lub zezwolenia, lub który już uzyskał koncesję lub zezwolenie.

Zgodnie z nowym brzmieniem tych przepisów, przedsiębiorca obowiązany będzie poinformować organ o dokonanej zmianie w strukturze kapitału zakładowego spółki oraz w składzie zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w terminie do 7 dni od ich zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym. Projektowana zmiana ma na celu zagwarantowanie zgodności polskiej ustawy o grach hazardowych z zasadą swobodnego przepływu kapitału w Unii Europejskiej.

Nowe przepisy, umożliwiające dokonanie zmiany w strukturze kapitału zakładowego oraz składu osobowego spółek bez obowiązku uzyskiwania uprzedniej zgody Ministra Finansów, należy oceni pozytywnie, gdyż pozwalają na zapewnienie spółkom z sektora gier hazardowych ciągłości prowadzenia działalności, czego nie gwarantowały dotychczasowe rozwiązania prawne i często przedłużające się postępowania administracyjne.

Pozostałe zmiany

Ustawa wprowadza wyraźny zakaz sumowania podstaw opodatkowania podatkiem od gier oraz ograniczenie możliwości urządzania gier na automatach wyłącznie kasyn do gry na zasadach i warunkach określonych w zatwierdzonym regulaminie i udzielonej koncesji lub udzielonym zezwoleniu.

Doprecyzowano również, że podatnikami podatku od gier nie są organizatorzy loterii promocyjnych. Podatkiem tym nie są obciążone także loterie fantowe i gry bingo fantowe, w których pula wygranych nie przekracza przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

Ustawa doprecyzowuje ponadto przepisy dotyczące warunków, jakie muszą spełniać spółki prowadzące działalność w zakresie organizowania poszczególnych gier, reglamentacji działalności w zakresie prowadzenia poszczególnych rodzajów gier, a także przepisy odnoszące się do zabezpieczenia finansowego przekazywanego przez podmioty realizujące działalność hazardową, należności podatkowej od gier oraz rozporządzeń rozstrzygających o charakterze gry lub zakładu.

Ustawa z 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych (Dz. U. poz. 1201) weszła w życie 3 września 2015 roku.

W NOWELIZACJI ZNALAZŁY SIĘ TAKŻE PRZEPISY, KTÓRE ZNACZNIE UŁATWIAJĄ PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI KRAJOWYM SPÓŁKOM Z SEKTORA HAZARDOWEGO. NALEŻY ZWRÓCIĆ UWAGĘ PRZEDE WSZYSTKIM NA REGULACJE, KTÓRE ZASTĘPUJĄ DOTYCHCZASOWE, KRYTYKOWANE PRZEPISY PRAWA HAZARDOWEGO.

Ułatwienia dla podatników dzięki ustawie o administracji podatkowej

ZNACZNE UŁATWIENIA DLA PODATNIKÓW MA WPROWADZIĆ USTAWA O ADMINISTRACJI PODATKOWEJ, KTÓREJ NIEKTÓRE PRZEPISY MAJĄ WEJŚĆ DOCELOWO W ŻYCIE JUŻ 1 WRZEŚNIA 2015 R. (CHOCIAŻ USTAWA JAKO TAKA MA WEJŚĆ W ŻYCIE Z DNIEM 1 STYCZNIA 2016 R.).

MICHAŁ ZDANOWSKI

Konsultant podaktowy w Russell Bedford Poland. Student prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Przez okres studiów zdobywał doświadczenie w kancelariach zajmujących się sprawami prawno – podatkowymi. Od września 2011 związany jest z kancelarią Russell Bedford Poland.Specjalizuje się w dokumentowaniu transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Jedną z pierwszy zmian ma być wprowadzenie Centralnego Rejestru Danych Podatkowych (dalej: CRDP). Administratorem danych zawartych w CRDP ma być minister właściwy do spraw finansów publicznych. Centralny Rejestr Danych Podatkowych ma służyć do gromadzenia oraz przetwarzania danych wynikających w szczególności z:

- deklaracji składanych przez podatników, płatników i ich następców prawnych,
- decyzji, postanowień oraz innych dokumentów związanych z obowiązkami wynikającymi z przepisów prawa podatkowego,
- tytułów wykonawczych i innych dokumentów przekazanych naczelnikowi urzędu skarbowego w celu realizacji jego zadań,
- przetwarzania danych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników.

Kolejną nowością ma być asystent podatnika. Ma on być wyznaczany mikroprzedsiębiorcy rozpoczynającemu prowadzenie działalności gospodarczej na okres nie dłuższy niż 18 miesięcy. 18-miesięczny okres ma być liczony od dnia wydania podatnikowi potwierdzenia nadania numeru identyfikacji podatkowej.

Asystent podatnika ma obsługiwać i wspierać poprzez:

- nawiązywanie kontaktu z podatnikiem z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji,
- udzielanie informacji w zakresie sposobu wypełniania zeznań i deklaracji podatkowych,
- udzielanie pomocy w indywidualnych sprawach podatnika, w tym dotyczących rodzaju oraz formy opodatkowania, informowaniu o terminach wynikających z przepisów prawa podatkowego oraz zasadach korzystania z ulg w spłacie zobowiązań podatkowych,
- udzielanie ogólnych informacji o rodzajach spraw załatwianych przez inne organy podatkowe oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Następną zmianą mającą na celu wsparcie podatnika mają być centra obsługi podatnika. Do ich zadań będzie należeć:

- przyjmowanie podań i deklaracji, wydawanie zaświadczeń oraz udzielanie wyjaśnień w zakresie przepisów prawa podatkowego, w tym także podmiotom, które zamierzają podjąć działalność gospodarczą,
- przyjmowanie podań, deklaracji i zgłoszeń określonych w odrębnych przepisach,
- zapewnienie stanowiska komputerowego z dostępem do portalu podatkowego,
- informowanie o danych kontaktowych właściwych organów wraz ze wskazaniem zakresu ich kompetencji.

Jeszcze jednym wsparciem dla podatnika ma być zapewnienie jednolitej i powszechnie dostępnej informacji podatkowej, w szczególności przy wykorzystaniu Bazy Wiedzy Administracji Podatkowej. W Bazie Wiedzy Administracji Podatkowej mają być zamieszczane w szczególności:

- interpretacje ogólne oraz zanonimizowane interpretacje indywidualne przepisów prawa podatkowego,
- zanonimizowane orzeczenia sądów i trybunałów, istotne w zakresie przepisów prawa podatkowego,
- broszury informacyjne w sprawach podatków.

MAGALENA MALICKA - ZAPRASZ NA SWOJE SZKOLENIA W RUSSELL BEDFORD

ZOSTAŃ KOBIETĄ SUKCESU!

SKORZYSTAJ Z MOJEGO DOŚWIADCZENIA I ROZWIŃ SWOJE UMIEJĘTNOŚCI ZARZĄDZANIA W ORGANIZACJI

NAJBLIŻSZE SZKOLENIA:

Szczęście jako sukces i spełnienie, czyli zmiana jest możliwa

Warszawa, 16-17 listopad 2015

Komunikacja bez ograniczeń, czyli porozumiewanie jest możliwe

Warszawa, 14-15 grudzień 2015

KILKA SŁÓW O MAGDZIE

Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ukończyła magisterium i podyplomowe studia (DEA) na Sorbonne Nouvelle Paris III oraz studia MBA w dziedzinie zarządzania i marketingu Politechniki Warszawskiej i Wyższej Szkole Handlowej HEC w Paryżu. W latach 1997-2000 pracowała w Fundacji Francja – Polska (FFP) przy Ambasadzie Francji. W 2000 roku rozpoczęła pracę w mediach: w jednym z największych wydawnictw prasowych G+J Polska. W 2006 roku, w wieku 35 lat jako pierwsza kobieta w historii G+J objęła stanowisko Prezesa Zarządu wydawnictwa, które piastowała przez 8 lat. W latach 2009-2014 kilkakrotnie przeprowadziła firmę przez wielopoziomowe restrukturyzacje dostosowując strukturę kosztów do zmieniającej się struktury przychodów w tradycyjnych mediach. W latach 2013-14 odpowiedzialna była za fuzję wydawnictwa G+J Polska i Hubert Burda Media Polska. W 2009 roku znalazła się na 11 miejscu listy „50 najbardziej wpływowych kobiet w Polsce", przygotowanej przez magazyn ekonomiczny Home&Market.

Odszkodowanie od Skarbu Państwa z tytułu odpowiedzialności za błąd fiskusa podlega opodatkowaniu?

CZY ODSZKODOWANIE WYPŁACONE SPÓŁCE KAPITAŁOWEJ OD SKARBU PAŃSTWA Z TYTUŁU JEGO ODPOWIEDZIALNOŚCI DELIKTOWEJ (ZA BŁĄD FISKUSA) JEST PRZYCHODEM PODLEGAJĄCYM OPODATKOWANIU CIT?

MAJĄC NA UWADZE DOŚĆ LICZNE ORZECZNICTWO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W ZAKRESIE OKREŚLENIA KONSEKWENCJI PODATKOWYCH OTRZYMANYCH ODSZKODOWAŃ PRZEZ SPÓŁKI KAPITAŁOWE, ORGANY SKARBOWE STOJĄ NA STANOWISKU, IŻ ŚRODKI PIENIĘŻNE OTRZYMANE PRZEZ SPÓŁKI KAPITAŁOWE Z TYTUŁU WYPŁACONEGO ODSZKODOWANIA ZA NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA ORGANÓW PAŃSTWA (NP. APARATU SKARBOWEGO) PODLEGAJĄ OPODATKOWANIU ZGODNIE Z ART. 12 UST. 1 PKT. 1 USTAWY O CIT. PRZEPIS TEN STANOWI, WPROST, ŻE PRZYCHÓD TO OTRZYMANE PIENIĄDZE.

W ustawie o CIT brak jednoznacznych zapisów regulujących konsekwencje podatkowe związane z otrzymaniem odszkodowania – w przeciwieństwie do zapisów ustawy o PIT zakładających, co do zasady, zwolnienie z podatku otrzymane odszkodowania.

Podnoszone są głosy, iż pobieranie przez Skarb Państwa podatku od odszkodowania, które zostało wypłacone za wyrządzaną szkodę przez organy państwa (np. fiskusa), jest sprzeczne z poczuciem sprawiedliwości oraz podważa rekompensacyjny charakter otrzymanych środków w formie odszkodowania.

Mając na uwadze wydaną odpowiedź na interpelację poselską nr 32281 z dnia 22 kwietnia 2015 r. w sprawie opodatkowania odszkodowań otrzymywanych przez spółki kapitałowe, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wskazuje ponownie na art. 12 ust. 1 ustawy o CIT, który nie wprowadza reguły, która tego rodzaju przychód (otrzymane odszkodowanie) wyłączałaby spod opodatkowania.

Z drugiej strony, na podstawie ustawy o PIT wolne od podatku są odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej, do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie. Jako wyjątek należy uznać sytuację, w której odszkodowanie lub zadośćuczynienie otrzymane zostało w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. a updof) – które polega opodatkowaniu.

Dodatkowo poinformowano, iż w Ministerstwie Finansów nie są prowadzone prace legislacyjne w kierunku wyłączenia z przychodów podatkowych uzyskanych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych odszkodowań z tytułu odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa.

W zakresie ustawy o CIT Podsekretarz Stanu wskazał, że zgodnie z brzmieniem art. 17 ust. 1 pkt 12 updop, obowiązującym do końca 1998 r., odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw były wolne od podatku dochodowego. Jednocześnie na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 tej ustawy nie stanowiły kosztów uzyskania przychodów straty w środkach trwałych i obrotowych w części pokrytej odpisami amortyzacyjnymi oraz otrzymanym odszkodowaniem z tytułu ubezpieczenia. W konsekwencji, w stanie prawnym do końca 1998 r. kwota otrzymanego odszkodowania zmniejszała wartość poniesionej straty, czyli strata w części pokrytej odszkodowaniem nie mogła zostać uznana za koszt uzyskania przychodów. Przedmiotowa regulacja skutkowała tym, iż cała wartość odszkodowania była wolna od podatku dochodowego. Jednakże art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o CIT został uchylony. Przedmiotowa zmiana została połączona z zmianą art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy o CIT. W konsekwencji wprowadzenia obowiązujących od 1 stycznia 1999 r. zmian ustawy o CIT, kosztami uzyskania przychodów są rzeczywiste szkody w środkach trwałych i obrotowych, a ewentualne otrzymane odszkodowania są uznawana za przychody podatkowe na podstawie art. 12 ust. 1.

Ministerstwo Finansów podkreśla, iż uznanie za przychód podatkowy otrzymanych odszkodowań następuje w stosunku do podatników prowadzących działalność gospodarczą – osób fizycznych w podatku PIT i osób prawnych w podatku CIT. Ministerstwo wskazuje, zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, które zostały przywołane m.in. w wyroku NSA, sygn. akt II FSK 732/13, wskazują na intencję ustawodawcy w ustaleniu reguły opodatkowania, potwierdzonej w orzeczeniu Sądu.

Zgodnie z najnowszym wyrokiem NSA z 9 kwietnia 2015 r., II FSK 732/13 w sprawie opodatkowania odszkodowania za błąd fiskusa, Sąd w uzasadnieniu zaprezentował dość kontrowersyjne stanowisko. Z jednej strony Sąd wskazał, iż ewentualne odszkodowanie uzyskanie przez spółkę kapitałową (podatnika podatku CIT) za rzeczywisty ubytek w mieniu należałoby wyłączyć z opodatkowania CIT. Takie wyłączenie dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych dotyczyłoby sytuacji, w której podmiotem otrzymującym owe odszkodowanie byłaby spółka, która bezpośrednio poniosła szkodę wskutek czynu niedozwolonego (nie wskazując jednak bezpośrednio podstawy prawnej takowego rozstrzygnięcia – oczywiście korzystnego dla podatników).

Sąd wskazał, iż o zaliczeniu konkretnego świadczenia odszkodowawczego do przychodów podatkowych w podatku dochodowym od osób prawnych, winna decydować możliwość jego rozpoznania jako dochodu w rozumieniu ustawy o CIT. Wykładnia art. 12 ust. 1 ustawy o CIT jest niepełna, o ile nie uwzględnia istoty podatków dochodowych, a w tym oceny czy w konkretnym przypadku można w ogóle mówić o powstaniu dochodu w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o CIT. Sąd potwierdził, iż dopiero stwierdzenie istnienia dochodu urealnia powstanie przedmiotu opodatkowania podatkiem dochodowym. Dodatkowa konkluzja Sądu wskazuje, iż sens podatku dochodowego należy wiązać, co do zasady, z powstaniem u podatnika przyrostu czystego majątku, wskutek zaistnienia zdarzenia, które nie jest objęte zakresem przedmiotowym innej daniny publicznoprawnej.

Zdaniem Sądu, jeżeli odszkodowanie rekompensuje jedynie rzeczywistą stratę na mieniu poniesioną przez poszkodowanego na skutek czynu niedozwolonego (damnum emergens), a co za tym idzie przywraca istniejący sprzed wystąpienia szkody stan aktywów i nie powoduje zwiększenia mienia podatnika, świadczenie takie, co do zasady, nie mieści się w pojęciu „dochód" w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o CIT. W konsekwencji pozostaje ono poza zakresem przedmiotowym ustawy o CIT, mimo braku wyraźnego wyłączenia przez ustawodawcę tych zdarzeń z zakresu przedmiotowego tego aktu prawnego.

Zdaniem NSA rozważania dotyczące wyłączenia z zakresu opodatkowania podatkiem CIT odszkodowań rekompensujących rzeczywisty ubytek w mieniu, można odnieść do sytuacji, w której świadczenie takie uzyskałaby tylko spółka, która bezpośrednio poniosła szkodę wskutek czynu niedozwolonego. Sąd wskazał, iż w przedmiotowej sprawie świadczenie odszkodowawcze uzyskał nie podmiot, który bezpośrednio odczuł skutki deliktu, (tj. nie była to spółka w odniesieniu, do której dział organ skarbowy w sposób niedozwolony), lecz był to podmiot będący akcjonariuszem wskazanej spółki. Sąd stwierdził, iż podmiot otrzymujący odszkodowanie (spółka będąca udziałowcem) tylko pośrednio „odczuła" skutki czynu niedozwolonego sprawcy (władzy publicznej), w związku z utratą wartości posiadanych przez nią akcji.

Sąd dalej podtrzymał, iż wypłacone odszkodowanie (na rzecz akcjonariusza spółki) należy raczej identyfikować z wypłatą świadczenia za akcje, zgodnie z ich wartością rynkową sprzed powstania

szkody. Rzekomo, przysporzenie takie zrównać należy z należnością uzyskaną z odpłatnego zbycia akcji. Realną korzyść podatnika (akcjonariusza) stanowić będzie w tym przypadku dodatnia różnica między wysokością uzyskanego świadczenia za te akcje, a wydatkami poniesionymi na ich nabycie. Sąd doszedł do wniosku, iż otrzymane przez akcjonariusza z tego tytułu pieniądze należy rozpoznać, jako przychód podatkowy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o CIT. Z drugiej strony, podatnik ten będzie uprawniony do rozliczenia kosztów uzyskania przychodów w wielkości wydatków poniesionych na objęcie lub nabycie tych akcji, a to stosownie do art. 16 ust. 1 pkt 8 ustawy o CIT.

Przedmiotowe stanowisko Sądu zawiera jednak pewną niekonsekwencję. Z jednej strony Sąd uznaje, iż nie stanowi przychodu podatkowego wypłacone wynagrodzenie dla podmiotu, któremu „bezpośrednio" wyrządzono szkodę (ponieważ, odszkodowanie ma funkcję rekompensującą rzeczywisty ubytek w mieniu). Z drugiej strony, Sąd wskazał, iż przyznane odszkodowanie (które również pełni funkcję rekompensującą) dla podmiotu któremu „pośrednio" wyrządzono szkodę, już stanowi przychód podlegający opodatkowaniu. Dodatkowo, Sąd ten uznał, iż podmiot otrzymujący odszkodowanie za wyrządzoną szkodę działaniem „pośrednim" (a nie bezpośrednim) powinno być uznawane dla celów podatkowych jak „ekwiwalent" za potencjalną sprzedaż danego składnika aktywów (z przyznanym prawem do rozpoznania kosztów uzyskania przychodów związanych z „ewentualną sprzedażą").

Przedmiotowe stanowisko Sądu jest istotnie wątpliwe. Odszkodowanie pełni funkcję kompensacyjną i stanowi finansową rekompensatę uszczerbku, który powstał u osoby poszkodowanej wskutek zdarzenia wywołującego szkodę. Wysokość odszkodowania musi więc być adekwatna do rozmiarów powstałej szkody. Odszkodowanie powinno pokrywać tak szkodę rzeczywistą, jak i utracone korzyści, czyli to wszystko, co poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie doszło do zdarzenia. Przepisy podatkowe nie rozróżniają odrębnych konsekwencji, czy szkoda powstała poprzez działanie bezpośrednie czy pośrednie. Dodatkowo, w żadnym aspekcie przyznane odszkodowanie nie może być uznane za „ekwiwalent" za potencjalną sprzedaż danego składnika aktywów (osoba poszkodowana w przedmiotowym przypadku nie miała zamiaru dokonać sprzedaży posiadanych akcji). Konkluzja Sądu uznająca przyznane odszkodowanie za ewentualną należność „uzyskaną z odpłatnego zbycia akcji" stanowi nadinterpretację niezgodną z literalnym brzmieniem przepisów.

Należy podkreślić, iż w oparciu o aktualny kształt przepisów ustawy o CIT, dochodem jest – co oczywiste – nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania. Jednakże, przychodem nie jest każde przysporzenie majątkowe, a tylko takie, które literalnie zostało uznane przez ustawodawcę za przychód podatkowy. Odpowiednio, kosztem podatkowym jest tylko ściśle określony wydatek w ustawie. W konsekwencji, przepisy podatkowe w najmniejszym zakresie nie odwołują się do ekonomicznego pojęcia dochodu, które to pojęcie jest znacząco różne.

W konsekwencji, stanowisko Sądu w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy, uznające, iż otrzymane odszkodowanie przez spółkę kapitałową „bezpośrednio poszkodowaną" nie jest dla niej przychodem podatkowym – jest bardzo korzystne dla podatników – jednakże nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach od 1999 r. Rozróżnienie dla celów podatkowych uzyskanych odszkodowań za szkody wyrządzone działaniem bezpośrednim lub pośrednim również nie znajduje odzwierciedlenia w jakichkolwiek przepisach podatkowych. Dodatkowo, uznanie, iż podmiot otrzymujący odszkodowanie za wyrządzoną szkodę działaniem „pośrednim" powinien potraktować otrzymane środki analogicznie „do wynagrodzenia ze sprzedaży danego aktywu" (z prawem do rozpoznania kosztów uzyskania przychodów) – również nie ma uzasadnienia w treści obowiązujących przepisów podatkowych. Chociaż również i to stanowisko jest korzystne dla podatników w świetle art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy o CIT (dotychczasowe stanowisko judykatury wskazywało, iż podatnik powinien wykazać tylko przychód podatkowy w wysokości wartości otrzymanego odszkodowania – jako otrzymane pieniądze).

Podsumowując, interpretacja przepisów podatkowych dokonywana zarówno przez organy podatkowe, jak również przez sądy administracyjne, może dawać niejednokrotnie sprzeczne rezultaty. Działania takie z pewnością nie służą stałości przepisów oraz niebudzącej wątpliwości ich wykładni.

ANDRZEJ DMOWSKI

Partner Zarządzający Russell Bedford, Doktor Nauk Prawnych, Adwokat, Doradca Podatkowy,Certified Public Accountant – Biegły Rewident w Irlandii, Certified Fraud Examiner - Biegły ds. Wykrywania Przestępstw i Nadużyć Gospodarczych, Certified Internal Controls Auditor - Międzynarodowy Audytor Wewnętrzny. Doktorant z zakresu prawa finansowego, absolwent University of Cambridge - British Centre for English and European Legal Studies - Faculty of Law and Administration, absolwent i stypendysta Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w rozliczeniach transakcji między podmiotami powiązanymi - transfer pricing, aspektach prawno-podatkowych M&A oraz zagadnieniach dotyczących pochodnych instrumentów finansowych.

Zweryfikowane kryteria dochodowe

ZGODNIE Z ART. 9 UST. 1 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ (DZ. U. Z 2015 R., POZ. 163, DALEJ: USTAWA O POMOCY SPOŁECZNEJ) KRYTERIA DOCHODOWE PODLEGAJĄ CO 3 LATA WERYFIKACJI. W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM W DNIU 14 LIPCA BR. RADA MINISTRÓW PRZYJĘŁA ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE ZWERYFIKOWANYCH KRYTERIÓW DOCHODOWYCH ORAZ KWOT ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ (DALEJ: ROZPORZĄDZENIE). ZMIANY WEJDĄ W ŻYCIE Z DNIEM 1 PAŹDZIERNIKA 2015 R.

Według powyższego rozporządzenia, wysokość kryteriów dochodowych będzie wynosić:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 634 PLN,
- dla osoby w rodzinie – 514 PLN.

Z kolei kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej będą mieć następującą wysokość:

- kwota stanowiąca podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 1722 PLN,
- minimalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach1 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1650, dalej: ustawa o cudzoziemcach) – 606 PLN,
- maksymalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy o cudzoziemcach – 1335 PLN,
- maksymalna kwota zasiłku stałego – 604 PLN.

Kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego będzie wynosić 288 PLN.

Powyższe zmiany pozwolą nie tylko na uzyskanie wyższych świadczeń pieniężnych, ale także na to, by trafiły one do większej liczby rodzin i osób.

MICHAŁ ZDANOWSKI

Konsultant podaktowy w Russell Bedford Poland. Student prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.Przez okres studiów zdobywał doświadczenie w kancelariach zajmujących się sprawami prawno – podatkowymi. Od września 2011 związany jest z kancelarią Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w dokumentowaniu transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązanymi.

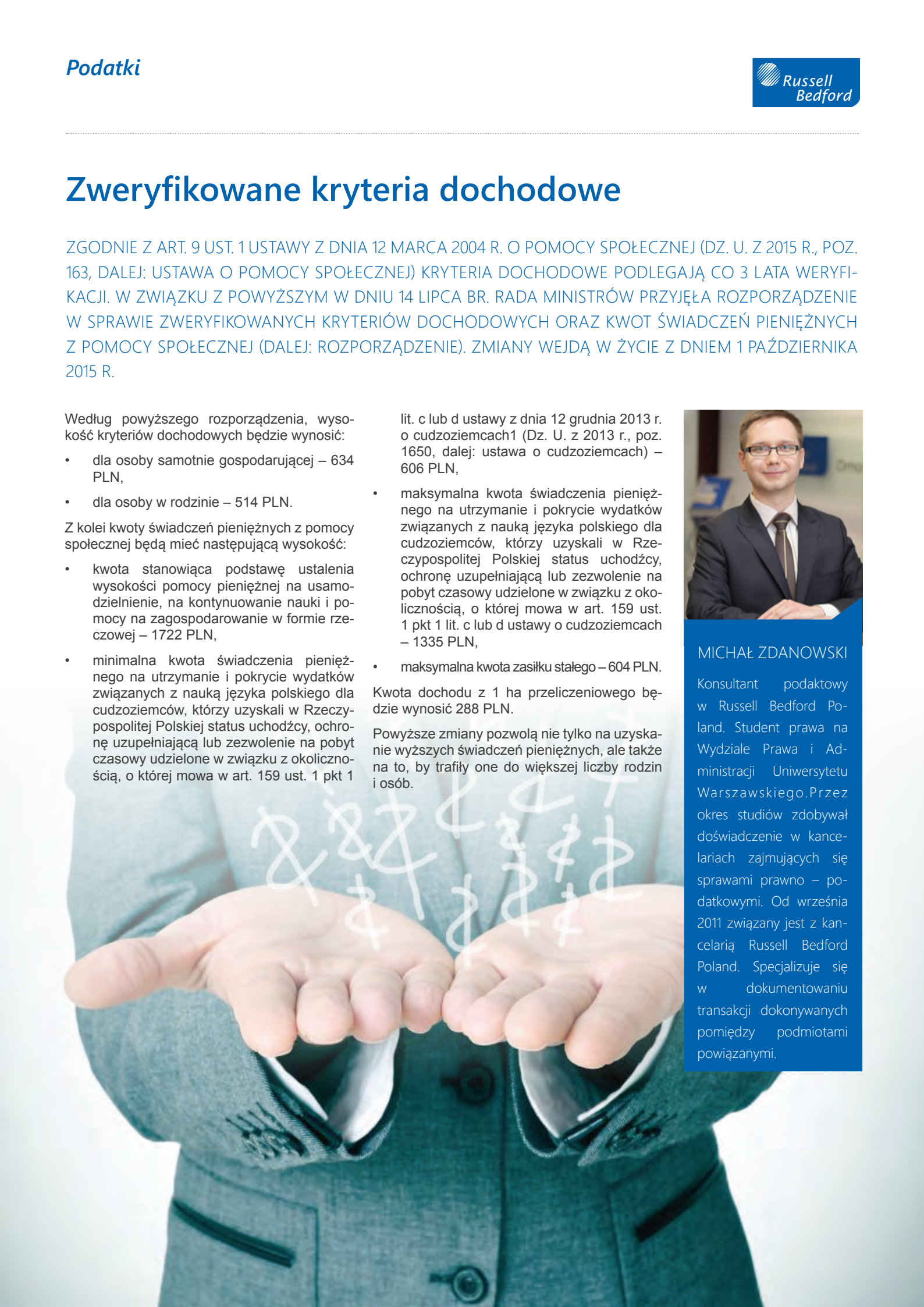

Opodatkowanie PCC przejęcia długu związanego z darowizną przedsiębiorstwa

CO DO ZASADY DAROWIZNA PRZEDSIĘBIORSTWA NIE WIĄŻE SIĘ Z OPODATKOWANIEM PODATKIEM OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH.

USTAWA O PODATKU OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH W ART.1 WSKAZUJE KATALOG CZYNNOŚCI PODLEGAJĄCYCH OPODATKOWANIU TYM PODATKIEM. W KATALOGU TYM, NIE WSKAZANO CZYNNOŚCI DAROWIZNY PRZEDSIĘBIORSTWA.

Jest zatem oczywistym, że sama czynność przekazania przedsiębiorstwa pod tytułem darmym nie wiąże się z powstaniem zobowiązania podatkowego w podatku od czynności cywilnoprawnych.

Jednakże zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. d przewidziano opodatkowanie umów darowizny w części dotyczącej przejęcia przez obdarowanego długów i ciężarów albo zobowiązań darczyńcy.

A zatem w sytuacji, kiedy wolą stron umowy darowizny przedsiębiorstwa jest również przekazanie długów związanych z tym przedsiębiorstwem należy liczyć się z koniecznością poniesienia kosztu w postaci podatku od czynności cywilnoprawnych.

W praktyce w większości przypadków przekazania przedsiębiorstw czynność ta jest dokonywana właśnie w formie aktu notarialnego (z mocy ustawy – gdy np. w skład przedsiębiorstwa wchodzi nieruchomość bądź z woli stron). W przypadku czynności dokonywanych w formie aktu notarialnego, płatnikiem podatku od czynności cywilnoprawnych jest notariusz, więc jest on zobowiązany do naliczenia i pobrania podatku, przyjmując jako podstawę opodatkowania wartość przejmowanego długu.

Należy jednak zwrócić uwagę na konsekwencje cywilnoprawnego charakteru umowy przejęcia długu, które mogą mieć znaczenie również dla zobowiązań podatkowych.

Zgodnie z treścią art. 519 Kodeksu cywilnego przejęcie długu może nastąpić m.in. przez umowę między dłużnikiem a osobą trzecią za zgodą wierzyciela. A zatem w sytuacji, kiedy darczyńca przekazuje obdarowanemu przedsiębiorstwo i chce przekazać związane z tym przedsiębiorstwem długi, dla skuteczności przejęcia długów, niezbędnym jest uzyskanie zgody wierzycieli. Zgoda taka może zostać wyrażona zarówno przed, równocześnie jak i po zawarciu umowy przejęcia długu między dłużnikiem a osobą trzecią.

Jakie zatem znaczenie ma konieczność uzyskania zgody dla powstania obowiązku w podatku od czynności cywilnoprawnych? Czy należy wstrzymać się z pobraniem podatku do momentu uzyskania takiej zgody?

Moim zdaniem, cywilnoprawny warunek koniecznej zgody wierzyciela nie ma znaczenia dla momentu powstania obowiązku podatkowego. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 pkt 1 obowiązek podatkowy w podatku od czynności cywilnoprawnych powstaje w momencie dokonania czynności darowizny. Obowiązek ten ciąży na obdarowanym.

W konsekwencji ani podatnik ani notariusz sporządzając akt notarialny darowizny przedsiębiorstwa związanej z przejęciem długu nie powinien uzależniać pobrania i odprowadzenia podatku od faktu uzyskania zgody wierzyciela. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Wyjaśniliśmy tym samy kwestię momentu powstania obowiązku podatkowego. Pozostaje jednak wątpliwość jak wpłynie na zobowiązanie podatkowe fakt odmowy wierzyciela na przejęcie długu?

Mając na uwadze treść powołanych przepisów kodeksu cywilnego, stwierdzić należy, że w sytuacji, kiedy wierzyciel nie wyrazi zgody na przejęcie długu przez obdarowanego, umowę taką należy uznać za nieważną ex tunc, czyli nieważną od początku. Tym samym, z chwilą wyrażenia przez wierzyciela odmowy na przejęcie długu, podstawa opodatkowania również przestaje istnieć.

Czy podatnik tym samym straci możliwość odzyskania zapłaconego wcześniej podatku od czynności cywilnoprawnych?

Nie. Skoro umowa darowizny przedsiębiorstwa w części dotyczącej przejęcia długu zostaje uznana za niebyłą, podstawa opodatkowania również przestaje istnieć. Tym samym podatnik ma prawo zwrócić się do organu podatkowego z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty i ma możliwość odzyskania pobranego podatku. Zdarza się, że organy podatkowe nie uwzględniają takich wniosków podatników o stwierdzenie nadpłaty, jednak sądy administracyjne uznają prawo podatnika do zwrotu nadpłaty, co wynika m.in. z przywołanego już wyroku WSA w Białymstoku.

LESZEK DUTKIEWICZ

Dyrektor Biura w Katowicach. Od 2011 roku związany z Russell Bedford Poland. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych.Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego.Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ochrona podatkowa w pakiecie fedaQ

INNOWACYJNY PRODUKT OBEJMUJĄCY PAKIET USŁUG ZAPEWNIAJĄCYCH OCHRONĘ INTERESÓW PODATNIKA W SPORACH DOTYCZĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH ORAZ INNYCH ZOBOWIĄZAŃ PUBLICZNOPRAWNYCH

Wybrany wariant pakietu (podstawowy lub rozszerzony) zapewnia ochronę w przypadku sporów z organami podatkowymi i organami kontroli skarbowej oraz pokrycie kosztów związanych z pracą pełnomocników profesjonalnych na rzecz podatnika. Pakiet zapewnia obniżenie, niemożliwych do przewidzenia, znaczących kosztów pomocy prawnej i podatkowej, powstałych w przypadku sporów z fiskusem.

Ewentualna przegrana w sporze może niekiedy doprowadzić do utraty płynności finansowej przedsiębiorcy, a nawet jego upadłości.

Szczegółowe informacje o zakresie usługi Ochrona Prawna w Sporze z Fiskusem znajdują się w Ogólnych Warunkach Świadczenia Usług.

Russell Bedford jest partnerem merytorycznym przy realizacji projektu Bezpiecznej Firmy.

www.fedaq.com

POLECANE, WARSZTATY I SZKOLENIA

Polecamy w najbliższym czasie:

- **Akcja bilans - podatkowe i rachunkowe zamknięcie roku z objaśnieniem sporządzania sprawozdania finansowego za 2015 rok**
  Wisła, Hotel Stok, 14-15 październik 2015, prowadzący: dr Andrzej Dmowski, Grzegorz Błaszkowski

- **Zintegrowany kurs specjalistów MS Excel od podstaw do poziomu zaawansowanego**
  Warszawa, 15 październik - 10 grudzień 2015, prowadzący: Janusz Gach

- **Optymalizacja finansowa i podatkowa Grupy Kapitałowej – Planowanie zdarzeń gospodarczych**
  Warszawa, 22-23 wrzesień 2015, prowadzący: dr Andrzej Dmowski

szkolenia.russellbedford.pl

Zmiany w procedurze sądowo-administracyjnej

PONAD DZIESIĘCIOLETNIE OBOWIĄZYWANIE USTAWY PRAWO O POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI (TEKST JEDN. DZ. U. 2012 POZ. 270- DALEJ P.P.S.A.) DOWODZI ZASADNOŚCI PRZEPROWADZENIA GRUNTOWYCH REFORM, ABY DOSTOSOWAĆ PROCEDURĘ ADMINISTRACYJNĄ DO CORAZ WIĘKSZYCH OCZEKIWAŃ OBYWATELI W ZAKRESIE ŁATWIEJSZEGO DOSTĘPU DO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH ORAZ W ZAKRESIE SZYBSZEGO UZYSKIWANIA FINALNEGO ROZSTRZYGNIĘCIA SPRAWY. CORAZ WAŻNIEJSZYMI WARTOŚCIAMI OBOK PRAWORZĄDNOŚCI STAJE SIĘ SKUTECZNOŚĆ I SPRAWNOŚĆ KONTROLI SĄDOWEJ.

LESZEK DUTKIEWICZ

Dyrektor Biura w Katowicach. Od 2011 roku związany z Russell Bedford Poland. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych.Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego.Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r.- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2015 poz. 658) ma przede wszystkim usprawnić i uprościć postępowanie sądowo-administracyjne zarówno przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi, jak i przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Nowelizacja weszła w życie 15 sierpnia 2015 r., przyjrzyjmy się zatem najważniejszym zmianom, jakie wprowadzono tą nowelizacją:

Merytoryczne orzekanie przez sądy administracyjne

Przed nowelizacją sąd administracyjny wydawał wyrok tylko o charakterze kasacyjnym, w którym zawierał jedynie ocenę prawną oraz wskazówki co do dalszego postępowania.

Zgodnie z art. 145a p.p.s.a. w sytuacji wydania decyzji administracyjnej naruszającej prawo materialne mającego wpływ na wynik sprawy oraz w sytuacji stwierdzenia nieważności decyzji sądy administracyjne zobowiązują organ administracji publicznej do wydania w określonym terminie decyzji lub postanowienia wskazując sposób załatwienia sprawy lub jej rozstrzygnięcie. Musi być to uzasadnione okolicznościami i nie pozostawiać uznaniu organu. W sytuacji, gdy organ administracji publicznej nie wyda odpowiedniej decyzji w terminie, na wniosek strony sąd administracyjny we własnym zakresie wydaje orzeczenie. Ponadto może orzec grzywnę lub przyznać odszkodowanie.

W praktyce w przypadku spraw podatkowych sądy uzyskują prawo do kształtowania prawa i obowiązków podatnika, jeżeli nie zgadzają się z oceną stanu faktycznego dokonaną przez organ podatkowy. W razie nie wydania decyzji sąd może na wniosek strony wydać orzeczenie mające faktyczne skutki decyzji.

Powyższa zmiana nie naruszy zasady trójpodziału władzy, gdyż sądy administracyjne będą pełnić rolę gwaranta ochrony i realizacji praw oraz wolności jednostki w obszarze wykonywania zadań administracji.

Orzeczenia reformatoryjne wydawane przez NSA

Przed nowelizacją NSA rozpatrując skargę kasacyjną mógł tylko wydać orzeczenie kasacyjne (uchylić wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozstrzygnięcia przez WSA).

Na podstawie art. 188 p.p.s.a. NSA w sytuacji uznania zasadności skargi kasacyjnej może orzekać co do istoty sprawy ostatecznie i merytorycznie.

Samokontrola orzeczeń wydanych przez WSA

Sąd administracyjny mógł dokonać samokontroli orzeczenia tylko w zakresie środka zaskarżenia w postaci zażalenia.

Zgodnie z art. 179a p.p.s.a. WSA może uchylić zaskarżone orzeczenie lub postanowienie i ponownie rozpoznać sprawę, gdy uzna, że podstawy skargi kasacyjnej są oczywiście uzasadnione lub zachodzi nieważność postępowania. Od wydanego orzeczenia przysługuje skarga kasacyjna. Celem tej zmiany jest przyspieszenie rozpatrywania skargi kasacyjnej.

Zaskarżanie interpretacji indywidualnych

Zgodnie z ogólną zasadą zawartą w art. 134 p.p.s.a. sąd administracyjny rozstrzyga w granicach sprawy nie będąc związanym zarzutami skargi oraz powołaną w niej podstawą prawną.

Po nowelizacji przy zaskarżaniu interpretacji indywidualnych sąd administracyjny jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną. Stanowi to wyjątek od ogólnej zasady zawartej w art. 134 p.p.s.a. Należy mieć na uwadze, że skoro interpretacje indywidualne są wydawane na wniosek strony i nie są wiążące dla danego podmiotu, to tylko i wyłącznie ten podmiot powinien decydować i wskazywać w jakim zakresie oczekuje weryfikacji przez sąd administracyjny.

Rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym

Przed nowelizacją katalog spraw rozpoznawanych w trybie uproszczonym był węższy, a sprawy były rozstrzygane w składzie jednego sędziego.

Aktualnie rozszerzono katalog spraw mogących podlegać rozpoznaniu w trybie uproszczonym. Dotyczy to skarg na postanowienia oraz skarg na bezczynność i przewlekłość postępowania. Ponadto w nowelizacji, aby zapewnić gwarancję ochrony interesu strony, sprawy w trybie uproszczonym są rozstrzygane w składzie trzyosobowym.

Referendarze sądowi

Czynności referendarzy sądowych ograniczały się jedynie do prowadzenia postępowania mediacyjnego oraz o przyznanie prawa pomocy.

Nowelizacja przewiduje rozszerzenie kompetencji referendarzy sądowych. Będą oni dokonywać czynności niemających charakteru wymierzania sprawiedliwości. Jest to zmiana podyktowana potrzebą usprawnienia oraz przyspieszenia postępowania sądowego. Przykładowymi czynnościami wykonywanymi przez referendarzy sądowych są: zwrócenie się do sądu spadku o ustanowienie kuratora spadku, ustanowienie kuratora dla strony nie mającej zdolności procesowej, która nie ma przedstawiciela ustawowego oraz dla strony nie mającej organu powołanego do jej reprezentowania.

Wniesiony sprzeciw na orzeczenie referendarza nie ma charakteru dewolutywnego, gdyż rozpoznaje go sąd, przy którym działa referendarz sądowy. Ponadto ,przyjmuje się anulacyjny skutek sprzeciwu, polegający na tym, że w sytuacji wniesienia sprzeciwu, sąd rozpoznaje jako organ pierwszej instancji, chyba że przepis stanowi inaczej.

Zwiększenie uprawnień i kompetencji zaproponowanych w nowelizacji stanowi krok do zbliżenia obowiązków referendarzy sądowych w sądach administracyjnych z obowiązkami referendarzy sądowych w sądach powszechnych.

Umorzenie postępowania

W sytuacji, gdy sąd administracyjny w wyroku stwierdził, że istnieją przesłanki do umorzenia postępowania, przekazywał sprawę organowi w celu wydania rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, co bezzasadnie wydłużało postępowanie.

Nowelizacja wprowadza nowe rozwiązanie, w którym sąd administracyjny w wyroku definitywnie załatwia sprawę bez potrzeby ponownego angażowania organu administracji podatkowej tylko po to, aby wydał decyzję o umorzeniu postępowania.

Przesłanki dopuszczalności w przypadku, gdy na dany akt lub czynności nie służy środek zaskarżenia

Skargę na akt lub czynność, na które nie przysługują środki zaskarżenia, można wnieść po uprzednim pisemnym wezwaniu organu do usunięcia naruszenia prawa w ciągu 14 dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności.

Po nowelizacji skarżący nadal musi wezwać właściwy organ do usunięcia naruszenia prawa w ciągu 14 dni od dnia, w którym dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności. Jednakże sąd może stwierdzić, że skarżący uchybił terminowi bez swojej winy i rozpoznać skargę. Zmiana art. 52 § 3 p.p.s.a. jest podyktowana wątpliwościami występującymi w doktrynie, czy termin 14-dniowy jest terminem procesowym czy materialnym. Zgodnie z wyrokiem siedmiu sędziów NSA z dnia 14 marca 2011 r. sygn. akt i FPS 5/10 wskazano, że ten termin ma charakter procesowy. W związku z powyższym uchybienie terminowi bez winy skarżącego będzie skutkowało merytorycznym rozpoznaniem skargi przez sąd, bez wydawania odrębnego rozstrzygnięcia.

Zapłata ceny za wylicytowaną nieruchomość po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu

OSOBA, NA RZECZ KTÓREJ UDZIELONO PRZYBICIA, UZYSKUJE – PO WYKONANIU WARUNKÓW LICYTACYJNYCH – PRAWO DO PRZYSĄDZENIA JEJ WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI (ART. 995 K.P.C.). KONIECZNYM WARUNKIEM DO PRZYSĄDZENIA WŁASNOŚCI JEST JEDNAK UISZCZENIE CENY NABYCIA. UCHYLENIE SIĘ OD WYPEŁNIENIA WARUNKÓW LICYTACJI PO JEJ WYGRANIU I PO UPRAWOMOCNIENIU SIĘ POSTANOWIENIA O PRZYBICIU MOŻE BYĆ DOŚĆ KOSZTOWNE DLA LICYTANTA. SKUTKI UCHYBIENIA OBOWIĄZKOM LICYTANTA, KTÓRY PRZETARG WYGRAŁ, ALE CENY ALBO NIE WPŁACIŁ W OGÓLE LUB W CZĘŚCI ALBO TEŻ ZROBIŁ TO PO TERMINIE, SĄ BOWIEM DOŚĆ RYGORYSTYCZNE.

Po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu Sąd wzywa licytanta, który uzyskał przybicie, aby w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wezwania złożył na rachunek depozytowy cenę nabycia z potrąceniem rękojmi złożonej w gotówce. Na wniosek nabywcy Sąd może jednak oznaczyć dłuższy termin uiszczenia ceny nabycia, przy czym termin ten nie może przekraczać miesiąca.

Pamiętać należy, że Sąd nie jest władny z urzędu ustalić dłuższego aniżeli terminu do zapłaty, może to uczynić tylko na zgłoszony przez licytanta, który uzyskał przybicie, wniosek. Wniosek o wyznaczenie terminu sądowego do dokonania wpłaty musi być złożony w ciągu dwóch tygodni od wezwania nabywcy do uiszczenia ceny, czyli w ciągu biegu terminu ustawowego z tego przepisu.

Taki wniosek powinien być odpowiednio uzasadniony, np. koniecznością uzyskania kredytu na zakup nieruchomości i niemożnością załatwienia koniecznych formalności w terminie dwutygodniowym. Należy jednak pamiętać, że wyznaczenie dłuższego terminu ma co do zasady charakter wyjątkowy i może mieć miejsce tylko w sytuacjach szczególnie uzasadnionych. Przystępując do licytacji, licytant musi być bowiem przygotowany do zapłaty ceny, w rezultacie jego działania zmierzające do pozyskania potrzebnej sumy nie mogą rozpoczynać się dopiero po wezwaniu do jej zapłaty. Tym bardziej, że od zakończenia licytacji do uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu z reguły upływa wystarczający do podjęcia stosownych działań czas.

Oddalenie wniosku o wyznaczenie dłuższego terminu sądowego z art. 967 k.p.c. lub nierozpoznanie go w terminie ustawowym rodzi po stronie sądu obowiązek ponownego wezwania licytanta do złożenia ceny nabycia. W rezultacie, jeżeli sąd oddali wniosek nabywcy o wyznaczenie nowego, dłuższego terminu, to po upływie ustawowego, dwutygodniowego terminu przesyła nabywcy kolejne wezwanie do uiszczenia ceny. W takim jednak wypadku sąd powinien wyznaczyć niezwłoczny termin do zapłaty, np. trzy – pięć dni od otrzymania wezwania. Nie powinien więc być to ponownie termin dwutygodniowy wynikający z treści art. 967 k.p.c. Jeżeli licytant złoży ponowny wniosek o wyznaczenie nowego terminu, wniosek ten będzie podlegał odrzuceniu, jako niedopuszczalny.

Na postanowienie sądu wyznaczające termin lub oddalające wniosek w tym przedmiocie zażalenie nie przysługuje.

Skutki uchybienia obowiązkom licytanta, który przetarg wygrał, ale ceny albo nie wpłacił ogóle lub w części albo też zrobił to po terminie są dość rygorystyczne. Jeżeli bowiem licytant, który licytację wygrał, nie wpłaci na czas pełnej ceny nieruchomości, traci rękojmię (wadium) z mocy ustawy, zaś od nabywcy nieskładającego rękojmi, który nie wykonał warunków licytacyjnych, ściąga się rękojmię w trybie egzekucji należności sądowych (art. 969 k.p.c.). Co więcej, taki licytant traci również prawo do przysądzenia własności oraz prawo do udziału w dalszej licytacji danej nieruchomości. Dochodzi bowiem do wygaśnięcia skutków przybicia.

Nie zawsze jednak niewykonanie warunków licytacyjnych przez nabywcę jest równoznaczne z utratą rękojmi. Jak bowiem potwierdził to Sąd Najwyższy – jeżeli niewykonanie warunków jest następstwem okoliczności, za które nabywca nie ponosi odpowiedzialności, nałożenie kary byłoby sprzeczne z założeniami przepisu art. 969 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 22 września 1966 r., III CR 199/66).

Choć skutki niewykonania przez nabywcę warunków licytacyjnych następują z mocy samego prawa, muszą jednak zostać stwierdzone przez Sąd w formie odpowiedniego postanowienia. Z rękojmi utraconej przez nabywcę lub od niego ściągniętej pokrywa się koszty egzekucji związane ze sprzedażą, a reszta wchodzi w skład sumy uzyskanej w egzekucji albo jeżeli egzekucja została umorzona, jest przelewana na dochód Skarbu Państwa. Utracona rękojmia jest przeznaczona na pokrycie kosztów koniecznych do przeprowadzenia ponownej licytacji, tj. kosztów obwieszczeń o ponownej licytacji i kosztów jej przeprowadzenia.

IZABELA PRUSZYŃSKA

Od października 2014 r. związana z Kancelarią Russell Bedford Poland. Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku. Obecnie jest aplikantką radcowską przy OIRP w Warszawie. W latach 2012-2014 współpracowała z warszawskimi kancelariami prawnymi, prowadząc sprawy m.in. z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego oraz reprezentując klientów przed Sądami I i II instancji. Praktyczne doświadczenie zdobywała także jako specjalista jednego z portali prawniczych udzielając porad prawnych z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego i prawa pracy.

Zapraszamy do odwiedzin!

Tylko najnowsze zmiany i aktualności
z zakresu podatków, finansów, prawa,
rachunkowości i gospodarki

PORTAL RUSSELL BEDFORD

Zapraszamy na
www.russellbedford.pl

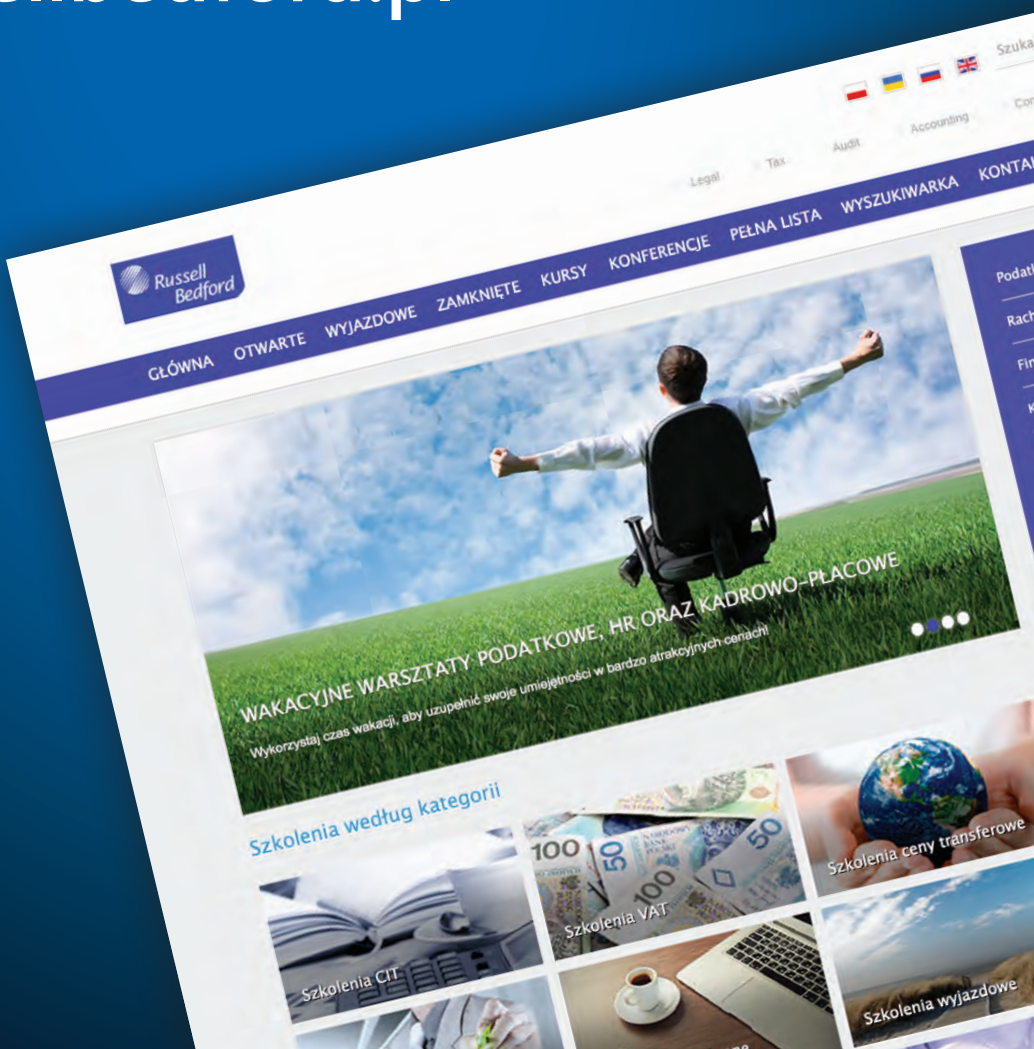

www.russellbedford.pl

rbmagazine.russellbedford.pl

Biuro Warszawa
ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice
ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Poznań
ul. Taczaka 24
61-819 Poznań
T: 61 307 10 00
F: 22 427 44 02
E: poznan@russellbedford.pl